

Provinciale Staten van Noord-Holland
door tussenkomst van de statengriffier mw. drs. K. Bolt
Dreef 3, tweede etage
2012 HR HAARLEM

Gedeputeerde Staten

Uw contactpersoon

mw. I.A. Soldaat
BEL/REE

Telefoonnummer +31235144181
soldaati@noord-holland.nl

1 | 3

Verzenddatum

05 NOV. 2021

Kenmerk

1352615 / 1727828

Uw kenmerk

Betreft: Lening Pallas

Geachte leden,

Graag informeren wij u over de aanpassing van de leningsovereenkomst d.d. 18 december 2014 met de Stichting Voorbereiding Pallas-reactor opdat de uiterste terugbetaaldatum uitgesteld wordt van 1 januari 2022 naar 1 april 2023.

Op 27 oktober 2021 hebben wij van de Stichting Voorbereiding Pallas-reactor een verzoek ontvangen om uitstel te verlenen voor de terugbetaling van de lening van 1 januari 2022 tot 1 april 2023. Wij hebben besloten dit verzoek te honoreren.

Op 29 november is wederom een technische briefing van de commissie EFB gepland. De directeur van Pallas, de heer Van der Lugt, zal een presentatie geven over de voortgang van het Pallas-project. Voor ons is de realisatie van de Pallas-reactor van belang voor de beschikbaarheid van medische isotopen maar vooral voor het behoud van de werkgelegenheid en de kennispositie in Noord-Holland.

Met de terugbetalingsdatum van 1 januari 2022 hebben we vorige jaar op 30 juni ingestemd. Pallas had in haar verzoek om uitstel van terugbetaling aangegeven te verwachten in 2021 duidelijkheid te verkrijgen over de financiering van de bouw van de PALLAS-reactor. Duidelijkheid in de vorm van contracten met private financiers die het project zouden overnemen.

In de afgelopen periode hebben wij u op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen met betrekking tot de financiering.

- Wij hebben u in december 2020 met onze brief (1352615/1536757) geïnformeerd over de inhoud van de brief van de minister Medische Zorg en Sport aan de Tweede Kamer¹.

¹<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2020/12/09/kamerbrief-over-stand-van-zaken-pallas-reactor>

Postbus 3007
2001 DA Haarlem
Telefoon (023) 514 3143

Houtplein 33
2012 DE Haarlem
www.noord-holland.nl
Kvk-nummer 34362354
Btw-nummer NL.0010.03.124.B.08

De minister schrijft dat door toenemende risico's private financiering van het Pallas-project alleen mogelijk lijkt met garanties van de overheid en dat de route van private financiering niet zinvol meer is. Begin 2021 zou het kabinet zich beraden op alternatieven, waaronder publieke financiering, om de voorzieningszekerheid van medische isotopen te borgen. Het voornemen van het Kabinet was om in het voorjaar 2021 een besluit te nemen over het Pallas-project.

- In maart hebben wij u geïnformeerd (1352615/1595712) over de brief van de minister aan de Tweede Kamer. In deze brief van 11 maart 2021 schrijft de minister dat een nieuwe (volledig) publiek gefinancierde reactor grote investeringen en financiële risico's met zich meebrengt en dat gezien de demissionaire status van dit kabinet het aan een nieuw kabinet is om te besluiten of hiertoe bereidheid bestaat. De minister zet in om het Pallas-project zo goed mogelijk over te dragen aan een nieuw kabinet².

Afgelopen zomer heeft de minister een speciaal gezant voor medische isotopen, mevrouw Jones-Bos, aangesteld. Het Pallas-project (net als de huidige Hoge Flux Reactor) kan voor een aanzienlijk deel gaan voorzien in de Europese (en wereldwijde) behoefte aan medische isotopen. De gezant zal het belang van Europese samenwerking op het terrein van medische isotopen benadrukken en aandacht vragen voor de bijdrage die het Pallas-project, maar ook andere initiatieven, zoals SHINE³, kunnen leveren aan de beschikbaarheid van medische isotopen. Zij heeft in haar brief⁴ aan de staatssecretaris aangegeven dat Europese Commissie nut en noodzaak van een nieuwe reactor in Europa onderschrijven en Pallas ziet als het meest vergevorderde initiatief. Zij verkent ook de mogelijkheden voor financiële bijdragen uit Europa aan de Pallas-reactor.

Recent heeft de Europese Commissie een studie⁵ gepubliceerd die nut en noodzaak bevestigt van een nieuwe reactor, voor Europese voorzieningszekerheid van medische isotopen, met name voor de ontwikkeling van innovatieve (kanker)therapieën. De studie sluit daarmee aan op de conclusie van het demissionaire kabinet dat een nieuwe Europese reactor de beste waarborg biedt voor voorzieningszekerheid van medische isotopen.

De staatssecretaris neemt de bevindingen uit de studie mee in de voorbereiding van de besluitvorming over het Pallas-project door een nieuw kabinet, zo blijkt uit de Kamerbrief van 14 oktober⁶.

²https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2021Z04461&did=2021D09803

³ Het Amerikaanse SHINE Medical is een alternatieve technologie voor de productie van medische isotopen. SHINE heeft aangekondigd een Europese vestiging in Groningen te willen bouwen.

⁴ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/publicaties/2021/09/22/eerste-bevindingen-speciaal-gezant-medische-isotopen>

⁵ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2021/10/14/study-on-sustainable-and-resilient-supply-of-medical-radioisotopes-in-the-eu>

⁶ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2021/10/14/kamerbrief-over-europese-studie-over-toekomstige-beschikbaarheid-van-medische-isotopen>.

De verwachting is dat in het eerste kwartaal van 2022 door het nieuwe kabinet een besluit genomen kan worden over de mogelijke publieke financiering van de Pallas-reactor. Daarna is er nog ongeveer driekwart jaar tot een jaar nodig om met Pallas de details van de financiële en juridische structuur uit te werken.

Pallas heeft geen bezit en geen andere financiële geldstromen dan de verstrekte leningen. Binnenkort verwacht Pallas met het ministerie van EZK in overleg te treden over de termijn voor de terugbetaling van de door het ministerie van EZK verstrekte lening, die nu loopt tot 1 juli 2022.

Bovenstaande leidt tot de conclusie dat Pallas niet in staat is om de lening per 1 januari 2022 terug te betalen, opeisen van de lening kan leiden tot faillissement van Pallas maar zal in ieder geval leiden tot een verstoorde relatie met het Rijk. Daarom hebben wij besloten om uitstel van terugbetaling van de lening te verlenen tot 1 april 2023. Daarmee wordt het primaire belang voor de provincie, te weten dat de nieuwe reactor er komt, het beste gediend.

Op verzoek van Pallas is de uiterste terugbetalingsdatum bepaald op 1 april 2023. We willen u uiterlijk in het vierde kwartaal van 2022 informeren over de toekomst van Pallas en de status van de terugbetaling van de lening.

Conform de eerder gemaakte afspraken zullen Rijk en provincie zoveel mogelijk samen optrekken bij de besluitvorming over Pallas en/of eventuele alternatieven. Wij hebben regelmatig overleg met het ministerie van VWS en met het bestuur en de directie Pallas over ontwikkelingen en voortgang bij het Pallas-project. Onze positie ten aanzien van de terugbetaling van de lening blijft onveranderd.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

provinciesecretaris

R.M. Bergkamp

voorzitter

A.Th.H. van Dijk

Bijlage: Verzoek uitstel terugbetaling lening